

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 91

29 листопада 2012

РЕЗОНАНС

**Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу "Україна: події, факти, коментарі"**

№ 91 2012

Для керівників та їхніх референтів

Засновники

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

О. Онищенко, академік НАН України

Редакційна колегія:

В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту)
Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2012

ЗМІСТ

У центрі уваги 3

Аналітичний ракурс

Горовая С.

Перенос самміта Україна-ЕС – прогнозы оппозиции..... **7**

Горенко Т.

Страхование сельхозпродукции:
реальность и перспективы под угрозой срыва **17**

Законодавча влада 28

Виконавча влада 34

Політика 42

Економіка 46

Економіка України в контексті
світових кризових тенденцій. **50**

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Офіційний візит Президента України В. Януковича до Держави Катар

27–28 листопада Президент України В. Янукович перебував у Державі Катар з офіційним візитом.

27 листопада у м. Доха під головуванням Президента України В. Януковича та Еміра Держави Катар шейха Хамада бін Халіфи Аль Тані відбулися переговори делегацій України та Катару в розширеному складі.

Сторони обговорили широкий спектр питань економічної співпраці. Президент України та Емір Катару наголосили на важливості започаткування роботи Спільної міжурядової українсько-катарської комісії з економічного, торговельного та технічного співробітництва. В. Янукович і шейх Хамад бін Халіфа Аль Тані також відзначили актуальність постійно діючого українсько-катарського бізнес-форуму.

Крім того, Президент України зустрівся з Прем'єр-міністром, міністром закордонних справ Держави Катар шейхом Хамадом бін Джасім бін Джабер Аль Тані, з яким обговорив актуальні питання двосторонньої співпраці.

Під час зустрічі глава Української держави та керівник уряду Катару зокрема говорили про перспективи співпраці в аграрній, енергетичній, металургійній, авіаційній сферах.

У контексті досвіду України щодо успішного проведення Чемпіонату Європи з футболу 2012 р. йшлося також про перспективи співпраці в питанні підготовки Катару до проведення Чемпіонату світу з футболу 2022 р.

В. Янукович і шейх Хамад бін Джасім бін Джабер Аль Тані також відзначили активну підготовку візиту Прем'єр-міністра Катару до України, яка зараз ведеться. «Ми бачимо вас своїми партнерами і готові надати вичерпну інформацію для налагодження нашої ефективної співпраці», – сказав під час зустрічі Президент.

У свою чергу, Прем'єр-міністр Катару відзначив «дуже хороші переговори», які відбулися між главою Української

держави та Еміром Держави Катар. За словами шейха Хамада бін Джасіма бін Джабера Аль Тані, Емір Катару налаштований на поглиблення відносин з Україною.

Під час презентації національних проектів та інвестиційних можливостей нашої держави, яка пройшла у м. Доха, В. Янукович наголосив на тому, що важливою та перспективною складовою співпраці України і Катару є аграрна сфера. Президент звернув увагу на конкретну взаємодію, яка вже розпочалося на цьому напрямку. Зокрема, під час офіційного візиту Прем'єр-міністра України М. Азарова до Катару у травні 2012 р. сторони досягли домовленості щодо будівництва зернового терміналу в Катарі, а також вирощування фуражного ячменю на території нашої держави. «Сьогодні в рамках цього заходу буде представлено низку перспективних проектів в аграрній сфері – національні проекти «Зелені ринки», «Зерно України» та «Відроджене скотарство», – додав глава держави.

Окрему увагу катарської сторони Президент звернув на національний проект «Якісна вода», який є особливо актуальним у контексті забезпечення громадян якісною питною водою. «У п'яти містах України вже розгорнуто встановлення систем очистки і доочистки води за унікальною технологією... Знаю, наскільки важливим для вашої держави є питання отримання якісної питної води», – сказав В. Янукович. Президент запросив катарських інвесторів до співпраці в цій важливій темі.

Україна також сподівається на успішну співпрацю з катарськими інвесторами у реалізації національних проектів, які стосуються медичної сфери, зазначив В. Янукович. Зокрема, цікавою для інвесторів Катару, на думку Президента України, буде участь у реалізації проекту «ІнтерМедікалЕкоСіті», в рамках якого Державне агентство з інвестицій підтримало унікальну методику лікування хворих на церебральний параліч українського вченого В. Козьявкіна. Президент нагадав, що саме ця методика поставила на ноги тисячі дітей, у тому числі з Катару. «У партнерстві з катарськими інвесторами ми розраховуємо створити Міжнародний медико-реабілітаційний

центр з унікальною технологією лікування на узбережжі Азовського моря», – сказав глава держави.

Також у своєму виступі під час презентації у Катарі національних проектів та інвестиційних можливостей України В. Янукович наголосив на тому, що будівництво LNG-терміналу є одним із засобів посилення енергетичної незалежності України та висловив сподівання, що одним із важливих постачальників сировини для нового терміналу стане Катар – найбільший експортер зрідженого газу у світі. «Знаю, що представники Національного проекту «LNG-термінал» вже ведуть предметні переговори з компанією «Qatargas» щодо постачання сировини в Україну», – сказав глава держави.

В інтерв'ю представникам ЗМІ в Катарі Президент України висловив переконаність у тому, що Україна та Катар успішно вирішать питання поставок до нашої держави катарського газу. «Ми зараз перебуваємо в робочому процесі», – сказав глава держави.

Відповідаючи на запитання щодо домовленості з турецькою стороною про пропуск катарського газу через її територію, Президент зазначив, що сьогодні три країни працюють над практичним вирішенням цього питання. «У нас є надія, є ентузіазм. Ми знайдемо всі необхідні рішення», – запевнив В. Янукович.

Також Президент України запросив представників ділових кіл Катару долучитися до участі в реалізації національного проекту «Олімпійська надія-2022». «Ми маємо спортивні амбіції на 2022 р. – провести в Україні Зимові Олімпійські ігри. Для цього існують унікальні природні можливості», – сказав глава держави. Водночас, додав він, ще потребує створення відповідна туристично-спортивна індустрія – і саме з цією метою започаткований проект «Олімпійська надія-2022». «Закликаю катарський бізнес подумати над реалізацією цього проекту разом з нами», – сказав В. Янукович.

Загалом же український Президент представив 17 національних проектів для інвестування.

Він запевнив, що українська влада надає й надаватиме повну підтримку в реалізації започаткованих в Україні національних проектів. «Як Президент України гарантую, що така позиція залишатиметься незмінною», – запевнив глава держави.

В. Янукович запросив представників катарського бізнесу відвідати Київ 7 грудня цього року для участі у Другій міжнародній інвестиційній конференції. «Закликаю вас не втрачати нагоду відкрити для себе Україну», – сказав він.

У цьому контексті він нагадав, що понад два роки тому в Україні було розпочато реалізацію програми широкомасштабних реформ, важливою складовою якої є вдосконалення інвестиційного процесу. «Нами було визначено ключові пріоритетні сфери економіки, які є привабливими для інвестицій. Це, передусім, енергетика (як традиційна, так і альтернативна), інфраструктура та сільське господарство. У цих галузях Україна є глобальним гравцем та відіграє значну роль у світовій економіці», – сказав глава держави. За його словами, на кожному із зазначених напрямів започатковано реалізацію масштабних національних проєктів, які мають особливу підтримку з боку держави. «І саме ці проєкти можуть становити практичний інтерес для ваших інвестицій», – наголосив В. Янукович.

Президент також поінформував, що Україна зацікавлена в участі в будівництві об'єктів інфраструктури в Катарі у рамках підготовки цієї держави до проведення Чемпіонату світу з футболу в 2022 р. «Це цікаво для нашого бізнесу», – сказав В. Янукович представникам ЗМІ в Катарі. Він зазначив, що питання участі української сторони у цьому проєкті було серед тем, які обговорювалися під час переговорів з керівництвом Катару. «Ми з радістю поділимося нашим досвідом», – додав В. Янукович.

У присутності Президента України також було підписано Меморандум про взаєморозуміння між Торговельно-промисловою палатою Катару і Державним агентством з інвестицій та управління національними проєктами України.

Як зазначив В. Янукович, Україна та Катар активно працюють над розширенням договірно-правової бази для подальшої розбудови двосторонніх відносин. Глава Української держави відзначив важливість контактів, які відбуваються протягом останнього часу між країнами на високому та найвищому рівні. «Ми думаємо під час візиту Прем'єр-міністра Катару в Україну підписати цілу низку документів, які розширять нашу договірно-правову базу», – сказав він.

Президент повідомив, що під час переговорів із керівництвом Катару були визначені основні напрямки розвитку співпраці, за якими можна найближчим часом розпочати практичні кроки. Йдеться, зокрема, про енергетику, агропромисловий комплекс, військово-технічну співпрацю, інфраструктурні проекти.

За словами глави держави, під час переговорів Україна і Катар обмінялися пропозиціями, які можуть бути предметом взаємного інтересу. «Сьогодні створені робочі групи, які починають виконувати ці доручення. Дуже важливо, що динаміка вже зараз досить серйозна», – додав Президент.

В. Янукович наголосив, що до цієї роботи залучені як державні органи, так і представники бізнесу. За словами Президента, державні структури працюватимуть на рівні відповідних міждержавних комісій і підкомісій, а бізнес – у рамках бізнес-форумів, налагодження контактів та реалізації конкретних проектів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 27.11;28.11).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

С. Горвая, науч. сотр. , канд. наук по соц. коммуникациям

Перенос саммита Украина-ЕС – прогнозы оппозиции...

18 ноября в СМИ появилась информация со ссылкой на главу представительства Украины в Европейском Союзе К. Елисеева о том, что саммит Украина-ЕС не состоится, поскольку у ЕС нет мотивации для его проведения, в частности, из-за заключения бывшего премьер-министра Ю. Тимошенко. Однако, позднее, в тот же день он заявил, что саммит состоится в любом случае и дата будет объявлена в ближайшее время.

Соответственно, данная тема на сегодняшний день достаточно активно комментируется в СМИ.

Пресс-атташе представительства ЕС в Украине Д. Стулик сообщил, что позиция представительства Европейского Союза в Украине относительно проведения саммита «Украина – Евросоюз» в начале 2013 г. не изменилась. «Могу официально сказать, что, скорее всего, если будут созданы надлежащие условия, саммит состоится в начале 2013 г. Эта позиция без изменений еще с сентября», – сказал он (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/Sammit-Ukraina-ES-sostoitsya-v-nachale-2013-goda-predstavitel-Evrosoyuza.html>, 19.11.2012).

При этом следует обратить внимание на то, что Д. Стулик отказался комментировать информацию о том, что саммит не состоится и поздно согласовывать даты, поскольку графики президентов Европейской комиссии Жозе Мануэля Баррозу и Совета ЕС Германа ван Ромпея уже составлены.

Научный директор Института Евроатлантического сотрудничества А. Сушко на конференции «Ситуация в Украине глазами ЕС: перспективы отношений» выразил мнение о том, что «саммит Украина-ЕС, по всей вероятности, будет проведен во второй половине февраля 2013 г. Возможно, это будет март. Но здесь существуют определенные нюансы. В общем, на сегодняшний день есть согласование и понимание того, что непроведение саммита является экстраординарным событием, которое не может оправдываться похолоданием в отношениях на сегодняшний день. У нас уже бывали похолодания с ЕС во времена Кучмы, но никогда это не приводило к отмене саммитов. Поэтому эти игры в демарши и эти, по моему мнению, не очень продуманные вещи затягивания с определением даты не придают позитива в отношениях. Думаю, что в ближайшие недели мы узнаем дату проведения саммита ЕС» (http://www.ukrinform.ua/rus/news/sammit_ukraina_es_moget_s_ostoyatsya_v_fevrale_ili_marte___sushko_1466058, 20.11.2012).

В то же время, как отметил А. Сушко, важным является вопрос о самом наполнении встречи на высоком уровне. По словам эксперта, во время ближайшего саммита не следует ожидать заключения каких-то прорывных решений, поскольку, как ожидается, будущий форум будет достаточно холодным.

«Понятно, что в идеале это должен бы быть саммит подписания Соглашения об ассоциации. Именно так все шло, да и год назад так и выглядело. На сегодняшний день этого нет и соглашение на этом саммите подписано не будет. В лучшем случае оно будет подписано на саммите «Восточного партнерства» в ноябре следующего года. По моему мнению, это самая ранняя дата, когда может быть подписано соглашение об ассоциации при условии самого положительного сценария», – подчеркнул эксперт.

Первый вице-премьер-министр В. Хорошковский считает, что саммит Украина-ЕС не состоялся до конца 2012 г. и был перенесен на начало 2013 г. в связи с избирательной кампанией и затянувшимся объявлением результатов выборов в Верховную Раду. «Могли бы, скорее всего, иметь этот саммит до конца 2012 г., но это в первую очередь связано с избирательной кампанией, с проблемами, которые возникли не в плане мажоритарных округов, а в плане техническом. Условно говоря, выборы затянулись, и подведение результатов выборов затянулось», – отметил он (<http://podrobnosti.ua/power/2012/11/21/871938.html>, 21.11.2012).

В. Хорошковский допустил, что саммит Украина-ЕС будет проведен в феврале.

В свою очередь, Министерство иностранных дел объясняет причины отложения саммита «Украина-ЕС» ожиданиям формирования новых органов власти в Украине. Об этом заявил на брифинге директор Департамента информационной политики МИД О. Волошин. «Саммит – это крупное мероприятие, он требует серьезной подготовки, поэтому мы с датой определимся позже, но у нас нет никаких сомнений в том, что саммит состоится», – сказал он. О. Волошин отметил, что никто и никогда в Европейском Союзе не говорил, что не будет саммита, поскольку это механизм диалога, от которого никто не отказывается. Представитель МИД отметил, что на сегодняшний день проведение саммита нецелесообразно. Он также напомнил, что европейская сторона хочет провести саммит после полноценного формирования законодательного органа власти. «В информационном пространстве обсуждаются и возможные

изменения правительства, все что угодно, т. е. в этих условиях проводить саммит – нецелесообразно», – сказал он.

По его словам, когда по наиболее оптимистичному сценарию будут решены все эти вопросы, в Европе уже будут рождественские праздники, и никакие меры уже проводиться не будут. Затем, по словам О. Волошина, в Украине начнутся новогодние, рождественские праздники, и поэтому в это время проведение саммита невозможно. Ранее сообщалось, что саммит Украина – ЕС в этом году, очевидно, не состоится.

Активно в СМИ комментируют отмену саммита Украина-ЕС в этом году эксперты и политологи. Так, политический аналитик, эксперт по международным вопросам А. Палий убежден, что последние выборы в Украине существенно ослабили международные позиции страны, в частности, в отношениях с Европейским Союзом.

По мнению эксперта, это произошло, прежде всего, из-за многочисленных нарушений в день голосования, явного доминирования денег и подкупа во время избирательной кампании, а также из-за того, что лидеры оппозиции не были допущены к выборам. К тому же, есть претензии к подсчету голосов в ряде мажоритарных округов. Все эти факторы ослабили позиции Украины в диалоге с европейскими странами, считает А. Палий.

Он прогнозирует, что отношения с Евросоюзом будут заморожены. «Это будет значить не полный разрыв отношений, а сохранение перспектив, но откладывание их на будущее, на время, когда сменится власть», – уточнил эксперт.

Ссылаясь на иностранных дипломатов, политолог подчеркнул, что сегодня украинская власть практически находится в изоляции. «У иностранцев нет особого желания встречаться с украинским руководством, потому что оно задает такие стандарты поведения, которые неприемлемы для европейских политиков и европейского общественного мнения. И после таких выборов европейские лидеры не могли встретиться с нашей властью, даже если бы хотели», – подытожил эксперт (<http://glavred.info/archive/2012/11/23/194337-2.html>, 23.11.2012).

Политический аналитик Института евроатлантического сотрудничества В. Горбач объяснил перенос саммита Украина-

ЕС тем, что сейчас просто нет темы для разговора, и это – главная причина. «Поскольку все предыдущие встречи с Президентом Януковичем и даже предыдущий саммит, когда в Киев приезжали Баррозу и Ромпей, показывают европейским лидерам, что с Януковичем не о чем говорить: он говорит одно, официально провозглашается курс на евроинтеграцию, но реальные действия государства и Президента прямо противоположны обещанному и задекларированному курсу. Потому западные лидеры чувствуют себя обманутыми и не видят смысла встречаться, пока он не пересмотрит свою позицию», – отметил политолог.

Откладывание саммита на неопределенный срок, по мнению В. Горбача, является сигналом для украинской власти – «от нее ожидают тех шагов, которые она обещала, но не сделала». Однако украинская власть «слишком толстокожа», чтобы воспринимать и понимать такие сигналы, добавил он (<http://glavred.info/archive/2012/11/23/194337-2.html>, 23.11.2012).

Произошедшая впервые за 15 лет отмена саммита Украина-ЕС, по мнению доктора политических наук, директора Института внешней политики дипломатической академии при МИД Украины Г. Перепелицы, является серьезным тревожным сигналом для Украины. Поскольку, таким образом, под сомнение ставится идеологическая база украинско-европейских отношений. А в итоге Украина может потерять те преференции, в том числе интеграционные, которых непросто было добиться. Так, под угрозой оказалось подписание уже парафированных документов – соглашения об ассоциации и зоне свободной торговли с ЕС, отметил политолог.

Эксперт, президент Центра европейских и трансатлантических студий А. Коломиец считает, что в том случае, если даже саммит Украина-ЕС состоится, он будет абсолютно безрезультатный. Он убежден, что главный вопрос – это не время проведения саммита Украина-ЕС, а его целесообразность. «Здесь вопрос не в том, состоится ли саммит или нет. Главное – это политические координаты его проведения, и, собственно, ради чего его созывать. Понятно, что относительно координат, в принципе, ситуация довольно понятна – выборы фальсифицированы,

легитимность новоизбранной Верховной Рады под огромным вопросом. И учитывая то, что сейчас нелегитимен и Президент, и правительство, то именно вопрос легитимности украинской делегации под вопросом», – подчеркнул он.

А. Коломиец добавил: «Да и ради чего его проводить? Кто должен отказаться от своих убеждений, чтобы провести довольно странную встречу неизвестно с кем и неизвестно для чего? Это фундаментальный вопрос. Даже если предположить, что саммит будет созван, я не могу спрогнозировать, что там могут рассматривать. То, что он будет безрезультатный – это однозначно» (http://gazeta.ua/ru/articles/politics/_vopros-ne-v-tom-kogda-sostoitsya-sammit-ukraina-es-a-v-ego-celesobraznosti-eksp/467961, 19.11.2012).

Единственное, что может решаться на саммите, по мнению эксперта, – это нахождение компромисса относительно того, как не завести ситуацию во взаимоотношениях Украины и Евросоюза в еще больший тупик. «Возможно, главный вопрос будет в том, чтобы еще дальше не сделать взаимоотношения еще более непонятными. Даже не хуже или лучше, а просто непонятными. И здесь вопрос политической воли институтов Европейского Союза», – подчеркнул он.

В тоже время, А. Коломиец уверен, что о Соглашении об ассоциации речи вообще не может быть. «Это исключено абсолютно, – заверил он. – Даже по «мега лучшим» параметрам можно было бы спрогнозировать лишь то, что Соглашение может вступить в силу где-то с 2015 г. Сейчас уже однозначно понятно, что оно не вступит в силу до избрания Президента. Это чисто технические расчеты».

Эксперт также подчеркнул, что многое зависит и от ситуации в самом Европейском Союзе. «Ситуация в самом Евросоюзе будет невероятно влиять. Судьба сделки во многом зависит от того, как будет там развиваться ситуация», – убежден он.

Директор Центра мира, конверсии и внешней политики Украины А. Потехин в своем комментарии выразил мнение, что пока политическая ситуация в Украине останется такой, как сегодня, саммит будет для украинских чиновников лишь поводом покатааться в Брюссель. Другого смысла встречи не будет.

«В этом году саммит Украина-ЕС точно не произойдет. Когда же он будет в следующем – зависит от того, когда решат проблемы в Украине. Все знают, никого в Европе не удовлетворили украинские выборы, даже не так выборы, как сам день выборов. Перед выборами – политические репрессии, выборочное применение правосудия. Во время выборов – «Беркут» ломал результаты в небольшом количестве округов. Сегодня провести саммит с Украиной значит сказать: «Давайте так и дальше, мы снисходительно отнеслись к тем нарушениям, которые были допущены правительством и Конституционным судом после прихода к власти Президента Януковича, тогда закрыли глаза, и теперь закроем, все класс, все в порядке». Такого не будет. Не хочу прогнозировать сверхрадикальных действий, но отношения с Европой станут замороженными, будет очень холодно. А когда это холодно преобразуется в тепло? Если режим Януковича будет продолжать в том же духе, никакого потепления не будет», – сказал А. Потехин.

По мнению политолога, экономических санкций к Украине не будет применяться, поскольку экономика страны и без этого находится в состоянии рецессии. «Никто не будет ездить сюда, никто не будет приглашать к ним. Экономических санкций не будет. Украинскую экономику не надо толкать к рецессии. Она тихо скатилась в рецессию сама. Непредоставление кредитов от МВФ – это уже санкции сами по себе. Санкции, если и будут, то без списка Магнитского», – считает он.

А. Потехин добавляет, что проведение саммита означает ознаменование позиции государства: «Для того, чтобы проводить саммит, нужно иметь о чем говорить и с кем говорить. Если ситуация, позиция Киева, будет такой, как сегодня, то саммит не нужен. Он будет для Украины лишь поводом покататься в Брюссель, и не более. Хотя сам по себе саммит – это определенный этап. На котором выясняется, где мы и куда идем. А где Украина – понятно для всех. Уже прошлогодний саммит был большим авансом, который украинская сторона не оправдала».

Эксперт уверен, что пока не будет амнистии для политических заключенных, никакой прогресс в отношениях Украины и Евросоюза невозможен: «Хотите саммита – выпускайте

политических заключенных» (http://gazeta.ua/ru/articles/politics/_politolog-poka-yulya-sidit-sammita-ne-budet/467986, 19.11.2012).

Как сообщает портал «ДЕЛО», по мнению генерального директора Украинского фонда демократии «Сперва люди» В. Ткачука, простое ожидание украинских чиновников, что ЕС не позволит Украине стать новой Беларусью, позволяет действующей украинской администрации манипулировать позицией официального Брюсселя (<http://delo.ua/ukraine/ukrain-skaja-korupcija-prevzoshla-evropejskuju-bjurokratiju-190763/>, 26.11.2012).

Руководство стран-лидеров и руководитель центральных органов ЕС не имеют стратегии развития отношений с Украиной, считает эксперт. Это привело к ситуации, когда, несмотря на ожидаемые недемократические парламентские выборы в Украине, Евросоюзу не остается ничего, кроме как продолжать неэффективный диалог с официальным Киевом. Эти отношения несут серьезный риск для стран ЕС. Во-первых, это приводит к конфронтации между украинским «серым капиталом» и европейским «чистым» капиталом. Область влияния украинских «серых» активов уже более ощутимо распространяется на Запад, захватывая территорию Европейских стран. По официальным данным, более 1 млрд долл. «бежит» из Украины каждый месяц.

Вариант развития событий, когда Украина будет строить тесные связи с Россией, в случае, если ЕС займет жесткую позицию, будет иметь значительный разрушительный эффект.

На самом деле все наоборот. Действующие украинские чиновники, многие из которых имеют тесные связи с большими бизнесами, особенно в тяжелой промышленности, металлургии и химпроме, всегда будут вести себя исключительно осторожно в отношении России.

В частности, это имеет отношение к проектам экономической и политической интеграции – Таможенному Союзу и Единому экономическом пространстве. Крупный украинский бизнес и политики ясно понимают, что в случае свободного доступа российского капитала на территорию Украины, они получают новых конкурентов, которые поглотят их. И на это потребуется полгода или от силы год.

И это будет означать потерю влияния большого украинского бизнеса и постепенную потерю возможностей. «Пойдут ли они на это? Вряд ли. Именно это и является истинной причиной, почему между президентами России и Украины нет близких отношений», – считает эксперт.

«Почему мы должны думать о более близких отношениях с Москвой в такой ситуации? ЕС не следует дальше подпитывать эту иллюзию. Возможно, чиновники из Брюсселя просто используют этот миф для того, чтобы им ничего не делать», – говорит эксперт.

В то же время, исходя из последних заявлений премьер-министра Польши Дональда Туска и канцлера Германии Ангелы Меркель, на предстоящем саммите может быть подписано Соглашение об ассоциации с Украиной.

Подписание соглашения будет означать трансформацию отношений Украины и ЕС в формат двусторонних соглашений с каждой из 27 стран-членов, и они будут выдвигать Украине свои требования, отличные от тех, которые сейчас идут из Брюсселя.

Чтобы успешно пройти эту фазу отношений с ЕС, нынешним украинским властям потребуется опытная и эффективная команда дипломатов. Также будет необходимо реальное начало процесса экономических реформ и развития демократии в Украине.

Только в таких условиях можно будет говорить о минимальных шансах на подписание и ратификацию Соглашения об ассоциации между Украиной и ЕС и дальнейших евроинтеграционных перспективах Киева. По крайней мере, после 2020 г. (<http://delo.ua/ukraine/ukrainskaja-korruptsija-prevzoshla-evropejskuju-bjurokratiju-190763/>, 26.11.2012).

Как пишет издание EУobserver со ссылкой на собственные источники, соглашение об ассоциации Украины с ЕС на саммите стран Восточного партнерства, который пройдет следующей осенью в Вильнюсе, готовы заключить Чехия, Литва, Словакия и Польша. «Мы не считаем (договор) подарком для украинского правительства, но скорее открытием перспектив для украинских граждан и введения европейской повестки дня для украинского руководства», – сообщил высокопоставленный дипломат одной из четырех стран.

Со своей стороны, источник в Европейской службе по внешней политике отметил, что самым оптимистическим

сценарием было бы подписание соглашения об ассоциации сразу не только с Украиной, но и с Молдовой, Грузией и Арменией.

Следует отметить, что против заключения соглашения с Украиной выступают Швеция, Финляндия, Дания и Нидерланды, которые предлагают «заморозить» пакт по причине того, что некоторые лидеры украинской оппозиции были осуждены и сейчас отбывают наказание в тюрьмах.

Некоторые из дипломатов даже призывают отменить визит Президента Украины В. Януковича в Брюссель на саммит Украина-ЕС в феврале или марте. «Мы разочарованы тем, что руководство Украины до сих пор не выполнило критерии, которые им были выдвинуты. Не думаю, что было бы целесообразно проводить в это время саммит», – заявил один из дипломатов (http://news.zn.ua/POLITICS/euobserver_chetyre_strany_es_gotovy_podpisat_soglashenie_ob_assotsiatsii_s_ukrainoy-112714.html, 26.11.2012).

Как пишет EUobserver, Франция и Великобритания поддерживают проведение переговоров на низком уровне, а Германия еще не определилась со своей позицией.

Украинский журналист В. Пиховшек в своем комментарии относительно ожиданий в отношениях Украины и Европейского Союза в ближайшее время отметил, что в Киеве называют вероятной датой саммита Украина-ЕС вторую половину февраля 2013 г., или, возможно, март. При этом «Deutsche Welle» 19 ноября 2012 г. ссылается на свой источник в Еврокомиссии, который заявил, что «некоторые страны хотят провести саммит как можно скорее, другие (а среди них и ФРГ) против того, чтобы устраивать пустую встречу». «Невозможно представить, чтобы эта утечка информации появилась без участия МИД ФРГ, – пишет В. Пиховшек. – С другой стороны, мои источники информации в Киеве допускают, что и на этом саммите соглашение подписано не будет, и что в лучшем случае его подпишут на саммите «Восточного партнерства» в ноябре 2013 г.» (<http://polemika.com.ua/news-103986.html>, 23.11.2012).

Пока же дискуссия ожидает само руководство ЕС, – подчеркнул журналист. Между позицией о полном соответствии той или иной страны, в том числе и Украины, европейским

стандартам во внутренней политике и подписанием соглашения без выдвижения к Украине дополнительных политических условий, существует компромиссная – формулировка конкретных требований, в случае выполнения которых соглашение может быть подписано в 2013 г.

В заключение представляется целесообразным отметить, что откликнулись на данное достаточно резонансное для Украины событие в подавляющем большинстве оппозиционные эксперты. К ним, что удивляет, присоединились и некоторые государственные чиновники. В частности – представители МИДа. В связи с этим, результаты мониторингов, наверняка сделанных западными экспертами, будут свидетельствовать о негативном отношении общественного мнения к власти, к итогам выборов и т. д. В очередной раз проправительственные источники проявили политическую пассивность.

Т. Горенко, ст. науч. сотр. “СІАЗ” НБУВ, канд. экон. наук

Страхование сельхозпродукции: реальность и перспективы под угрозой срыва

Государственная поддержка агробизнеса как высоко рискованного бизнеса не является украинским ноу-хау. В большинстве развитых стран правительства ежегодно выделяют значительные средства для этого сектора экономики, одновременно создавая благоприятные условия для того, чтобы аграрии могли быть обеспечены страховой защитой, получив компенсацию, в случае неурожая. Кроме того, существует действенный механизм взаимодействия государства и сельхозпроизводителя – предоставление субсидий и различных дотаций как при заключении договора страхования посева, так и компенсации части франшизы по таким договорам

Компенсацию потерь государством аграриям могут разделить страховые компании

Главная идея возобновления субсидирования страховых премий по агро-страхованию заключается в том, что государство больше не может оплачивать убытки, вызванные неурожаем. Кроме того, есть государства (Канада, Турция), которые поддерживают аграриев при внедрении различных энергосберегающих механизмов и технологий по защите растений от болезней и т. п.

В Украине субсидии на агрострахование просуществовали с 2005 по 2008 г. Ежегодно государство компенсировало аграриям, застраховавшим свои посевы, 50 % страховой премии и 50 % франшизы при выплате. Основной проблемой оказалось администрирование – субсидии распределялись через районные управления агрополитики. По утверждениям участников рынка, это приводило к необходимости дополнительно стимулировать чиновников, чтобы получить положенную дотацию. Тем не менее, в кризисный 2008 г. от субсидий решили отказаться, направив эти деньги на ликвидацию последствий наводнения.

После сильных морозов и засушливого лета 2012 г. в Украине решили снова вернуться к идее агрострахования. Международной финансовой корпорацией (IFC), совместно с государственными органами были разработаны и подготовлены к утверждению ряд документов, которые затем должны были стать нормами, аналогичными европейским, но адаптированными для украинского рынка.

9 февраля 2012 г. Верховная Рада приняла Закон Украины «Об особенностях страхования сельскохозяйственной продукции с государственной поддержкой», который вступил в силу с 01.07.2012. (далее – Закон). Справедливости ради, необходимо отметить, что когда разрабатывался законопроект, в нем было предусмотрено – дотацию должен был получать не аграрий, а страховщик через Аграрный страховой пул, собирающий заявки всех страховых компаний (СК). Это позволило бы аграрию освободить свои оборотные средства, уплачивая при страховании лишь 50 % платежа. Однако в окончательном варианте закона схема работы осталась прежней – аграрий оплачивает 100 % премии, а потом отправляет заявку на получение субсидии, а, следовательно, решение этого вопроса снова зависит от многих уровней государст-

венного представления, иначе чиновников, а главное, создает возможность коррупции и создания схем.

Основное содержание государственной поддержки:

– Предоставление из государственного бюджета сельхозпроизводителям финансовых средств в виде субсидий на возмещение части страхового платежа, фактически уплаченного им по договору страхования с\х продукции.

– Размер субсидии определен Постановлением Кабинета Министров от 15 августа 2012 г. № 813, в виде финансирования 50 % стоимости страхового платежа.

Система государственной поддержки включает четырех участников:

– Министерство аграрной политики – как распорядитель средств выделенных государственным бюджетом;

– Национальная комиссия в сфере регулирования рынка финансовых небанковских услуг – орган, регулирующий лицензирование страховой деятельности;

– Аграрный страховой пул – страховой фонд покрытия катастрофических рисков;

– Страховые компании и аграрии – субъекты правоотношений по агрострахованию.

Страховые продукты, т. е. объект страхования, разделены на три группы.

– На весь период выращивания – заявка должна была быть подана до 1 октября 2012 г., заседание комиссии – до 15 декабря 2012 г., внесение в реестр – до 17 декабря.

– На период перезимовки. Соответственно, заявка – до 15.09.12., заседание комиссии – до 10.12.12 г, внесение в реестр – до 12.12.12.

– На весенне-летний период. Соответственно, заявка – до 01.03.13., заседание комиссии – до 10.06.13., внесение в реестр – до 12.06.13.

На страхование принимаются урожаи сельскохозяйственных культур и многолетних насаждений, с\х животные, птица, кроли, пушные зверьки, пчелосемьи, рыба и другая животноводческая продукция.

К страховым рискам относятся: гибель (утрата, повреждение) застрахованных посевов, недополучение застрахованного

урожая, вынужденный забой, уничтожение или травматическое повреждение, а также заболевание застрахованных животных, птицы и другой животноводческой продукции.

Чуть более месяца тому назад – 6 октября 2012 г., на заседании Кабинета Министров, подводя итоги аграрной кампании, Н. Азаров сказал, что перед отраслью поставлена задача «увеличить площадь под озимой пшеницей не менее чем на 100 тыс. га. По словам министра аграрной политики Н. Присяжнюка, урожай нынешнего года – на уровне 45,5–46 млн т – является третьим по величине показателем за годы независимости. «Министерство аграрной политики и продовольствия сейчас должно держать руку на пульсе, какая помощь нужна крестьянам – вы должны реагировать быстро. Подключайте науку, применяйте механизмы страхования сельхозпредприятиями своих рисков. Законодательно этот вопрос сейчас урегулирован», – подчеркнул Премьер.

Однако некоторые проблемы все еще остаются неурегулированными.

Проблема первая – лицензирование.

Необходимо обратить внимание, что на сегодняшний день сложилась очень сложная ситуация. Пропущены сроки на продукты первой и второй группы. Практически сорвана государственная программа агрострахования.

Дело в том, что в этом Законе содержатся основные требования к участникам процесса, в первую очередь к страховым компаниям. Этот перечень включает: требования к страховщику, тарифы на страхование, условия и стоимость лицензирования.

Тарифы утверждены. Расчет идет отдельно для каждой области. За основу были взяты тарифы, которые разработали специалисты группы IFC проекта «Развитие агрострахования в Украине» во главе с Г. Роше. Обычно в страховании тарифы выражаются в процентах от страховой суммы. Но для удобства аграриев, которые привыкли оценивать свои расходы на гектар засеваемых культур, были пересчитаны тарифы, исходя из затрат на страхование тоже на один гектар. Размер тарифа зависит от региона.

В качестве страховой суммы использовались плановые затраты на возделывание соответствующей культуры которая

составляет на сегодняшний день 1250 грн /га, а с условием применяемого покрытия, 80 % от затрат, страховая сумма на 1 га будет составлять: $1250 * 80 \% = 1000,00$ грн. Именно, при полной гибели урожая будет выплачиваться убыток в размере 1000 грн на 1 га. Франшиза в дальнейшем уже применяться не будет. Следовательно, предлагаемые тарифы это стоимость затрат на страхование при возделывании 1 га озимой пшеницы.

Если перевести это на общедоступный язык, то стоимость страховки для Львовской области будет составлять 4 %, а для самых рискованных областей по возделыванию озимой пшеницы, Сумской, Харьковской и Полтавской, тариф будет на уровне 9,5 %.

Следует отметить, что если раньше с\х продукция страховалась по лицензии на имущественное страхование, то теперь это новый отдельный вид лицензии, обязательный и как для добровольного вида, так и страхования с\х продукции с государственной поддержкой.

Проблема вторая – создание Агрострахового пула

Обязательным условием допуска страховщиков на рынок агрострахования является получение лицензии Нацкомфинуслуг и участие в Аграрном страховом пуле(АСП).

В связи с тем, что вводится новый вид лицензии, Нацкомфинуслуг обязан был подготовить условия ее получение, утвердить размер тарифа за ее получение и, согласовав в Комитете Госпредпринимательства, издать отдельным распоряжением в период с 6 марта до 6 сентября 2012 г.

На самом деле Государственная служба по вопросам регуляторной политики и предпринимательства приняла на согласование подготовленный Нацкомфинуслуг проект постановления о внесении изменений в постановление Кабинета Министров Украины от 13 апреля 2005 г. (№ 286) «Об установлении размера платы за выдачу лицензии на проведение конкретного вида страхования», только 24 октября 2012 г., что и подтвердила на сайте комитета (<http://www.dkrp.gov.ua/acts/192.htm>).

Этим документом предлагает дополнить перечень добровольных видов страхования, требующих приобретения лицензий на такие виды, как страхование сельскохозяйственной

продукции и страхование гражданско-правовой ответственности арбитражного управляющего (распорядителя имущества, управляющего санацией, ликвидатора) за вред, который может быть причинен в связи с выполнением его обязанностей.

Из восьми страховщиков, подавших документы на получение такой лицензии, получили ее всего четыре. Об этом на круглом столе, состоявшемся 10 октября 2012 г., сообщила член Нацкомфинуслуг В. Левченко. Это: СК «Доминанта», «Украинская аграрная страховая компания», «Украинский страховой дом», «Страховые гарантии». Первая заявка на получение такой лицензии поступила 23 августа 2012 г.

Возникает вполне законный вопрос, каким образом получили лицензию перечисленные компании, если проект постановления зарегистрирован в Госкомпредпринимательстве только 24 октября 2012 г.

Как пояснил директор департамента страхового регулирования Нацфинуслуг Украины, И. Барышев, «в соответствии с требованиями Закона Украины “Об особенностях страхования сельскохозяйственной продукции с государственной поддержкой” от 09.02.2012 г. № 4391 (далее ЗУ 4391), Кабинет Министров Украины должен в шестимесячный срок со дня опубликования закона разработать и привести в соответствие нормативно-правовые акты, предусмотренные в нем. В связи с этим и был подготовлен и передан на рассмотрение проект постановления КМУ № 286. Закон был опубликован 06.03.2012 г. Шестимесячный срок истек в сентябре. Компании, получившие лицензию, попали под формулировку “Другие виды страхования”. Стоимость лицензии при этом не изменяется, и сумма остается 12 500 грн», – утверждает И. Барышев.

Однако почему проект постановления называется «Об установлении конкретного вида страхования». Можно ли было предварительно выдать лицензии на несуществующий другой вид, если ранее ведущие опытные страховщики этот вид страхования относили к имущественному страхованию. Чему и соответствовала лицензия.

Страховщики обеспокоены такой ситуацией. Общую позицию рынка выразили руководители Лиги страховых органи-

заций (ЛСОУ), Украинской федерации страхования и Ассоциации сюръвееров и аджастеров .

Как отметила президент ЛСОУ Н. Гудыма, с момента вступления в действие 1 июля 2012 г. Закона Украины «Об особенностях страхования сельскохозяйственной продукции с государственной поддержкой» разделом 8 «Переходных положений» вносятся дополнения в ст. 6 Закона Украины «О страховании». В этом нормативном документе страхование сельскохозяйственной продукции лицензируется как отдельный вид добровольной формы страхования, причем независимо от того, предоставляется она с господдержкой или нет. «В результате этих изменений имеем отдельный вид страхования, который должен осуществляться при наличии лицензии по общим правилам, прописанным в Гражданском и Хозяйственном кодексах и Законе Украины “О страховании”», – подчеркнула Н. Гудыма.

ЛСОУ несколько раз обращалась в Нацкомфинуслуг с предложением оставить СК право осуществлять добровольно страхование сельхозпродукции без прохождения дополнительной процедуры. 15 СК имеют положительный опыт сотрудничества в этой сфере, наработанных клиентов и, что немаловажно, партнеров, осуществляющих облигаторное перестрахование рисков. Как заметил операционный директор GrasSavoieUkraine Ибрагим Габидулин, при таком перестраховании только страховая премия может составить 10 млн евро. Значит, такими компаниями могут стать только те, у кого есть мощная зарубежная поддержка. Так вот, из этих 15 опытных СК только две получили новую лицензию.

Напомним, что страховой пул должен был быть создан из 15 компаний. Ныне их четыре. Подано заявок и находятся в стадии рассмотрения еще четыре. В 2012 г. государство выделило 70 млн грн на субсидии по агрострахованию, а в планах на 2013 г. значится сумма 150 млн грн субсидий. По уверениям Минагропрода, готовность застраховать посевы выявили аграрии, общий земельный банк которых составляет 600 тыс. га. К слову, даже без государственных субсидий в прошлом году страховщики застраховали около 500 тыс. га: в период

осень – зима 2010/2011 годов было заключено 716 договоров страхования сельхозпродукции, в весенне-летний период – 1878 договоров страхования урожая. Из них количество договоров на страхование озимой пшеницы – 338.

Как отметил И. Габидулин, по информации, которой он располагает, такая неопределенность уже привела к снижению числа договоров на страхование сельхозпродукции, от чего страдают, прежде всего, сами производители. Он также отметил, что негативным является и то, что на сегодняшний день страхование с господдержкой распространяется только на озимые, а учредителями Аграрного страхового пула выступают только две страховые компании из 15, активно работающих на этом рынке.

Проблема третья – администрирование и штрафы

Сегодня страховщики не имеют права работать по старым правилам. Над ними как дамоклов меч висят штрафы. То есть в случае осуществления финансовой деятельности без наличия лицензии предусмотрены штрафные санкции от одной до десяти тысяч необлагаемых минимумов доходов граждан (17 тыс. – 170 тыс. грн), а также административная ответственность в размере от 100 до 200 необлагаемых минимумов. В то же время Законом Украины «О страховании» как отдельный вид закреплена формулировка «другие виды страхования», который, в частности, подразумевает страхование сельскохозяйственной продукции. И в данный раздел Закона изменения не вносились.

То есть на сегодняшний день существуют (но не действуют) две нормы, позволяющие осуществлять добровольное страхование сельхозпродукции. И только регулятор может дать разъяснения, какая из них является допустимой.

Правда и в том, что страхование вряд ли даст существенный эффект для средних и мелких аграриев в 2012 г. «Рынок имеет три категории. Первая – около полутора миллиона частных землепользователей. Вторая – более пятидесяти тысяч мелких хозяйств, имеющих до пяти тысяч гектаров. К третьей категории относятся крупные агрохолдинги, располагающие земельным банком от десяти тысяч гектаров. Таких аг-

рохолдингов не больше ста, и мы сейчас работаем в этом секторе. Большинство агрохолдингов имеют западных акционеров, для которых необходимость страхования не вызывает сомнений. Среди украинских земледельцев спрос еще недостаточно сформирован», – говорит С. Кривошеев, начальник департамента корпоративного страхования СК «Инго Украина».

Крупные агрохолдинги, имеющие не только больше свободных финансовых ресурсов, но и доступ к кредитованию, как правило, и без того страховали риски гибели урожая. А вот фермеры и мелкие сельхозпредприниматели, скорее всего, не захотят или не успеют застраховаться. Тем не менее, Минagroprod планирует провести массовую пиар-компанию по популяризации страхования в областях. «До окончания урегулирования всех вопросов, касающихся получения страховщиками лицензий на данный вид страхования и создания Аграрного страхового пула, мы не можем начать пиар-компанию по популяризации такого страхования с выездом в регионы», – отметил директор департамента финансово-кредитной политики Министерства аграрной политики и продовольствия Б. Ахиджанов.

Именно создание АСП стало камнем преткновения этого вида страхования. Ни закон, ни утвержденные Нацкомфинуслуг документы не содержат требований к такому объединению. Известно лишь, что участие в нем является обязательным условием по страхованию аграрных рисков с господдержкой. Иначе говоря, до создания АСП страховать риски просто нельзя. Хотя стандартный договор страхования, утвержденный Нацкомфинуслуг, имеет одну интересную оговорку. «Обязательной частью данного договора является Приложение 1, которое представляет перечень страховщиков, членов пула, которые выдали доверенность на заключение договора страхования», – говорится в договоре. Это означает, что заключаться договора будут на условиях сострахования, то есть каждый из страховщиков получит определенную часть риска. С одной стороны, такой механизм позволит равномерно распределить риски по рынку и избежать концентрации высоко-убыточных договоров в отдельных компаниях.

С другой стороны, при наступлении страхового события клиент, согласно договору, будет обращаться к своему

страховщику, который будет осуществлять выплату. Проводить последующее взыскание с остальных состраховщиков будет сам страховщик. А как показывает практика регрессных исков – платят страховщики неохотно даже по решению суда.

«Основную часть риска будет держать страховщик, принесший риск, еще часть будет передана на перестрахование, а часть – разделена между страховщиками на условиях сострахования», – отметила Н. Гудыма, президент Лиги страховых организаций.

Фонд катастрофических убытков, который предполагается создать при АСП, будет формироваться за счет отчислений самих страховщиков. Поэтому неудивительно, что в первые годы его существования размер фонда будет незначительным. И в случае возникновения больших убытков и невозможности страховщиков покрыть их собственными силами или за счет фонда – они полезут в карман государства. Но тут стоит учесть важный момент – государство будет предоставлять ссуду Аграрному страховому пулу для пополнения фонда катастрофических убытков. Кто и как будет управлять размещением этих средств – не известно. А, кроме того, что делать, если член АСП обанкротился или решил выйти из пула, оставив остальных членов с убытками и необходимостью возвращения государственных займов.

Опрошенные страховщики не выказали энтузиазма относительно вступления в АСП. «Если там будут только компании, которые уже получили лицензию, это будет далеко от реального страхования. Мы в этом участвовать будем только в условиях прозрачности ведения бизнеса», – рассказал один из страховщиков, пожелавший не называть себя. «Мы намерены сначала получить лицензию, оценить перспективы, а уже потом входить в состав какого-то объединения. Никто еще не договаривался об условиях работы этого пула», – отметил директор по андеррайтингу сельскохозяйственных рисков СК «Княжа» Ю. Золотарь.

8 ноября 2012 г. председатель Нацкомфинуслуг А. Стасевский заявил о регистрации Аграрного страхового пула. «Мы создаем новую систему агрострахования, которая упростит украинским аграриям доступ к кредитным ресурсам», –

рапортовал он. Однако регистрацией этой организации должны были заниматься сами члены пула.

Кредитование рассчитывает на страхование

Недавно правительством решен вопрос обеспечения ресурсами под залог будущего урожая для фермеров путем введения такого механизма как аграрные расписки. Это позволит товаропроизводителям привлечь материально-технические и финансовые ресурсы под залог будущего урожая. По расчетам экономистов, сумма составит 2–3 млрд грн дополнительных кредитных ресурсов. А это около 30 % средств от поставщиков материально-технических ресурсов, трейдеров, перерабатывающих предприятий, а также около 5 % средств банковских структур. То есть можно ожидать того, что введение в обращение аграрных расписок позволит постепенно приблизиться к 45–50 млрд грн в год, которые могут быть привлечены аграрными предприятиями при помощи этого механизма.

Но даже если урожай не будет соответствовать ожиданиям или пропадет, аграрий все равно будет обязан рассчитаться с кредиторами.

В Украине создается механизм мониторинга предметов залога, который предлагается создать в двух уровнях: индивидуальный – по инициативе отдельных инвесторов и общегосударственный – с целью осуществления продовольственной политики государства. Это означает, что ответственность и кредитное бремя есть, а страхования рисков с государственной поддержкой пока нет.

Без сомнения, существует масса проблем, а законы требуют доработки. Но до тех пор, пока не начнет работать механизм, невозможно проанализировать его слабые и сильные стороны: достаточны ли выделенные суммы: 70 млн в 2012 г. и 150 млн в 2013 г.; сколько компаний могут участвовать в этом виде государственной компенсации; действительно ли такие договоры должны быть в форме «сострахования», а ответственность по ним – солидарной и т. д.

Страховой и аграрный рынки ждут одного: решений, связанных с лицензированием. Без этого, по словам руководителя программы ІFC «Развитие агрострахования и агрофинансирования

в Украине» Г. Роше, невозможно закончить внедрение полного пакета документов. А это результат пяти лет труда, наработанный опыт развития в кризисной ситуации, разработанные программы страхования для стратегических культур, так называемых бюджето-образующих: озимых и яровых зерновых культур, озимого рапса, кукурузы, подсолнечника и сахарной свеклы.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Новообрані народні депутати України зберуться на урочисте засідання Верховної Ради України сьомого скликання 12 грудня о 10-00.

Таке рішення ухвалила підготовча депутатська група, яка готуватиме пропозиції щодо організації та проведення пленарних засідань першої сесії Верховної Ради України нового скликання. Відповідну пропозицію вніс керівник підготовчої депутатської групи, Голова Верховної Ради України В. Литвин.

Під час засідання В. Литвин запропонував членам групи «перейти до практичної роботи» у частині організаційного забезпечення першої сесії новообраної Верховної Ради. Зокрема, за його словами, необхідно привести до ладу сесійну залу, визначитися з розсадкою народних депутатів відповідно до фракційної належності, надіслати кожному з них лист із запрошенням прибути до парламенту, аби ознайомитися з роботою системи «Рада» і персональним робочим місцем. Також, зазначив В. Литвин, необхідно опрацювати питання щодо переліку, складу і принципів формування парламентських комітетів.

Представники опозиційних сил, у свою чергу, запропонували членам групи розглянути проект постанови про забезпечення персонального голосування кожного депутата. Зокрема, документ передбачає обов'язкове введення у дію до початку роботи новообраного парламенту системи голосування «Рада-3» із сенсорною клавішею. При цьому пропонувалося винести це питання на розгляд ще нинішньої Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради України висловив готовність зареєструвати цей проект постанови у встановленому порядку в апараті Верховної Ради з наступним винесенням на розгляд сесійної зали, зауваживши, що приймати відповідне рішення має весь депутатський корпус, «а не 28 уповноважених представників».

В. Литвин також наголосив: якщо вести мову про цю пропозицію, то вона має бути доповнена пунктами про обов'язкову участь кожного депутата у голосуванні («за», «проти», «утримався») та про заборону блокування роботи Верховної Ради. На думку керівника парламенту, також можна додати окремо до тексту присяги, що її складають новообрані народні депутати, положення про зобов'язання кожного народного депутата виконувати ст. 84 Конституції України про особисте голосування.

Разом з тим, представники опозиції не погодилися розглядати питання, винесені на засідання, доки інші члени Підготовчої депутатської групи не ознайомляться з текстом постанови і не парафують його, і покинули засідання.

Наступне засідання групи має відбутися 3 грудня (**Офіційний портал Верховної Ради України** (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 28.11).

***

Фракція Партії регіонів внесла заміну до складу підготовчої групи з організації роботи нової сесії Верховної Ради. Про це під час засідання групи сказав Голова Верховної Ради В. Литвин, передає кореспондент УНН. За його словами, замість Прем'єра М. Азарова у групі працюватиме «регіонал» В. Демидко. «У подальшому він буде працювати на постійній основі», – наголосив В. Литвин.

Нагадаємо, 22 листопада розпочала роботу підготовча група з проведення першої сесії Верховної Ради VII скликання.

До підготовчої групи від ПР увійшли М. Азаров, В. Литвин, А. Ключов, С. Тігіпко, О. Єфремов, О. Лавринович, В. Рибак, Ю. Воропаєв, В. Писаренко, В. Макеєнко, С. Ківалов та Є. Геллер.

Від об'єднаної опозиції «Батьківщина» до групи увійшли: А. Кожем'якін, І. Кириленко, С. Сас, М. Мартиненко, В. Кириленко та Р. Князевич.

Від партії УДАР – В. Ковальчук, В. Куренной і В. Корпунцов.

Від Комуністичної партії України – А. Мартинюк та В. Матвєєв.

Від ВО «Свобода» – Р. Кошулинський і А. Мохник.

Від народних депутатів, обраних у одномандатних округах, – Д. Жванія, Г. Калетник (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 28.11).

***

Комітет з питань європейської інтеграції визнав низку законопроектів такими, що не суперечать законодавству Європейського Союзу та зобов'язанням України в рамках СОТ.

Зокрема, комітет визнав таким, що не суперечить зобов'язанням України в рамках СОТ, проект закону про внесення змін до ст. 374 Митного кодексу України (щодо соціального захисту учасників ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи) (реєстр.№ 11293).

Також комітет визнав таким, що не суперечить законодавству Європейського Союзу, проект закону про внесення змін до Закону «Про здійснення державних закупівель» щодо сприяння отриманню державного замовлення підприємствами громадських організацій інвалідів (реєстр. № 11271). Законопроектом пропонується доповнити чинний закон новою статтею, яка визначає порядок застосування преференційної поправки (спосіб надання замовником переваги учаснику процедури закупівель) до цінової пропозиції підприємств громадських організацій інвалідів, підприємств, де кількість інвалідів, які мають там основне місце роботи, становить не менше 50 % від середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за рік. Комітет дійшов висновку, що положення законопроекту не суперечать законодавству Європейського Союзу (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 27.11).

***

Комітет з питань правової політики рекомендує парламенту повторно прийняти Закон «Про внесення змін до де-

яких законодавчих актів України щодо оформлення спадщини», подолавши вето Президента України.

Верховна Рада України 16 жовтня 2012 р. ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оформлення спадщини», згідно з яким посадовим особам сільських, селищних рад та інших органів місцевого самоврядування у населених пунктах, де немає нотаріусів, надаватиметься право здійснювати нотаріальні дії щодо спадщини (реєстр. № 11047).

На засіданні комітету зазначалося, що Президент України вважає неприйнятним надання повноважень сільським, селищним радам щодо оформлення спадщини. Крім того, на його думку, скасування вимоги щодо обов'язкового проведення нормативно грошової оцінки земельних ділянок у разі визначення розміру державного мита при спадкуванні, відповідно до Закону «Про оцінку земель», зменшить надходження до Державного бюджету. Він підтримує пропозицію щодо виключення окремих положень законів «Про Фонд державного майна України» і «Про внесення змін до деяких законів України з питань приватизації щодо реалізації положень Державної програми приватизації на 2012-2014 роки», які стосуються особливостей здійснення оцінки майна для цілей оподаткування, в тому числі стосовно визначення такої оцінки виключним видом діяльності суб'єкта оціночної діяльності.

Президент України зазначає, що після застосування цих норм з ринку надання послуг з оцінки майна були штучно усунуті раніше сертифіковані оцінювачі, що спричинило подорожчання надання послуг з оцінки майна. З метою уникнення такої ситуації та забезпечення доступності і здешевлення послуг з оцінки майна, забезпечення здорової конкуренції на ринку відповідних послуг, Президент України запропонував у законі забезпечити комплексне і вичерпне врегулювання порушеного питання.

Комітет не підтримує пропозиції Президента України стосовно прийнятого закону і вважає, що це питання необхідно вирішити шляхом створення належних умов зазначеній категорії населення з метою захисту їх прав та законних інтересів

**(Офіційний портал Верховної Ради України
(<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 27.11).**

***

Партії регіонів поки що не вдалося зібрати більшість у ВР. Станом на сьогоднішній день до фракції Партії регіонів готові увійти 223 народні депутати. Про це під час брифінгу сказав голова фракції О. Єфремов, передає кореспондент УНН. «У мене заяви 223 народних депутатів, які подали заяви на вступ до нашої фракції», – наголосив О.Єфремов.

За його словами, багато обраних депутатів, які подали заяви по вступ до фракції Партії регіонів, виявили бажання працювати у складі цієї політичної сили ще під час передвиборної кампанії (**Украинские Национальные Новости** (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 28.11).

***

Верховна Рада розгляне проект державного бюджету на 2013 р. у тому разі, якщо Кабінет Міністрів встигне підготувати його до розгляду. Про це під час брифінгу сказав голова фракції Партії регіонів О. Єфремов, передає кореспондент УНН.

«Сьогодні на засіданні Кабінету Міністрів було затверджено макроекономічні показники. Міністерству фінансів знадобиться два дні для того, аби підготувати бюджет і внести його на розгляд до ВР. Якщо ВР визначиться, на наступному тижні можливий розгляд цього закону», – сказав О.Єфремов.

Нагадаємо, народний депутат від фракції Партії регіонів, перший заступник голови комітету ВР з питань бюджету В. Лук'янов в ексклюзивному коментарі УНН повідомив, що у проекті Держбюджету на 2013 р. будуть більш консервативні показники. Так, планувалось, що консолідований бюджет буде на рівні 500 млрд грн, то на сьогодні є напрацювання на 480 млрд грн. При цьому зростання ВВП у 2013 р. знизиться з 4 % до 3 %, а можливо навіть і до 2,5 % (**Украинские Национальные Новости** (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 28.11).

***

У Верховній Раді України зареєстровано законопроект «Про внесення доповнень до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» (стосовно удосконалення механізмів охорони здоров'я громадян). Про це УНН повідомили в Інформаційному управлінні Верховної Ради. Автором законопроекту є народний депутат Б. Губський.

Законопроектом пропонується запровадити норму, згідно з якою з метою забезпечення доступності для громадян лікарських засобів та імунобіологічних препаратів у кожному населеному пункті, незалежно від кількості мешканців, функціонує не менш ніж одна державна аптека низьких цін.

Передбачається, що відпускна вартість лікарських засобів та імунобіологічних препаратів в державній аптеці низьких цін не може перевищувати собівартість їх виготовлення та постачання з підприємства-виробника. Контроль за функціонуванням зазначених державних аптек, цінами на лікарські засоби та імунобіологічні препарати, які реалізуються в цій аптечній мережі, а також визначення необхідної кількості державних аптек низьких цін в межах окремого населеного пункту здійснюється центральним органом виконавчої влади у сфері охорони здоров'я (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 28.11).

***

У рамках робочого візиту до США відбулась зустріч Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини В. Лутковської з президентом Міжнародної організації Freedom House Д. Креймером. Метою зустрічі було обговорення питань співпраці у сфері забезпечення дотримання прав та свобод людини в Україні. Про це УНН повідомили у прес-службі Омбудсмена.

Під час зустрічі також обговорювались питання співпраці офісу Уповноваженого з посольством США в Україні в частині підготовки чергової Доповіді Державного департаменту США про дотримання прав людини в нашій країні. У цьому контексті Омбудсмен В. Лутковська відзначила важливість

розробки детальних та якісних рекомендацій щодо покращення ситуації із дотриманням прав людини в Україні та вислови-лась за поглиблення співробітництва під час їх розробки та реалізації (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 28.11).

***

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини В. Лутковська у Вашингтоні розказала про протидію торгівлі людьми.

У рамках візиту до США Омбудсмен В. Лутковська зустрілась із заступником помічника Держсекретаря з питань демократії, прав людини і праці Т. Меліа, який є співголовою робочої групи з питань верховенства права в Комісії стратегічного партнерства між Україною та США, заступником помічника держсекретаря з питань Європи та Євразії Д. Расселом, представниками Гельсінської комісії Сенату США та федеральним суддею Б. Футеєм. Про це УНН повідомили у прес-службі Омбудсмена.

Основною темою бесіди було обговорення шляхів поглиблення співпраці та інформування про роботу, проведену в офісі Уповноваженого з прав людини, зокрема щодо реформування структури та принципів діяльності офісу, налагодження ефективного співробітництва з громадянським суспільством та реалізації національного превентивного механізму. Особливу увагу під час зустрічі з представниками Гельсінської комісії Сенату США було приділено питанням запобігання торгівлі людьми та напрямам співпраці у цій сфері з офісом Уповноваженого (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 28.11).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович підписав Закон № 5475-VI «Про всеукраїнський референдум» (Офіційне інтернет-

представництво Президента України
(www.president.gov.ua). – 2012. – 28.11).

***

Правительство утвердило макроэкономические прогнозы социально-экономического развития Украины в 2013 г. Такое решение принято на заседании в серду, 28 ноября.

Так, ВВП Украины должен вырасти на 3,4 %. При этом правительство ожидает, что инфляция в следующем году составит 4,8 %. Размер номинального ВВП утвержден на уровне 1 трлн 576 млрд грн ([LB.ua/Економика](http://lb.ua)) (<http://economics.lb.ua>). – 2012. – 28.11).

***

Уряд прийме рішення про виділення додаткових коштів на виплату заробітної плати у грудні. Про це повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров 28 листопада під час засідання Кабінету Міністрів, де йшлося про проблему окремих випадків затримок виплат заробітної плати

«Всі можуть бути впевнені: новорічні свята ми зустрінемо як годиться, з гарним настроєм і оптимізмом», – додав М. Азаров ([Урядовий портал \(www.kmu.gov.ua\)](http://www.kmu.gov.ua)). – 2012. – 28.11).

***

Економічна свобода – ключ виходу з економічної кризи. На цьому наголосив Прем'єр-міністр М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 28 листопада 2012 р. Водночас М. Азаров нагадав, що після запровадження урядом скорочення на 13 % податку на прибуток з фізичних осіб доходи бюджету скоротилися. За його словами, вже за півроку ситуація змінилась принципово, і доходи бюджету від детенізованої зарплати вирости у рази.

Прем'єр-міністр звернув увагу всіх міністерств та відомств на те, що інтенсифікація дерегуляційних змін в економіці залишається магістральним напрямом роботи уряду. «Підсумки року ми будемо визначати не тільки за економічними показниками, а й за тим, наскільки спрощено ведення бізнесу

в певній галузі. За тим, наскільки детінізована в ній діяльність. Наскільки зменшені корупційні ризики та перепопи підприємцям», – наголосив М. Азаров (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 28.11).

***

Уряд очікує на активізацію бізнесу та підвищення його відповідальності за повну і своєчасну сплату податків. Умови для цього створені на законодавчому рівні. На цьому наголосив Прем'єр-міністр М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 28 листопада 2012 р.

Глава уряду повідомив, що з 17 грудня набуде чинності закон про внесення змін до Податкового кодексу та законів України щодо взяття на облік юридичних і фізичних осіб – підприємців. За його словами, буде повністю завершено формування «єдиного вікна» і уже не потрібно буде окремо ставати на облік в податковій, Пенсійному фонді, органах державної статистики. Уся інформація буде вноситися під час реєстрації до Єдиного державного реєстру юридичних та фізичних осіб – підприємців.

Як зазначив М. Азаров, цим законом також передбачена електронна реєстрація – це серйозне скорочення часу і ресурсів для того, щоб розпочати свій бізнес. Для цього зроблені відповідні кроки у формуванні програмної бази, відкриті додаткові центри сертифікації електронних цифрових ключів, працює веб-інтерфейс подання заявок. «Отже, у нас будуть суттєві покращення в цьому напрямку», – сказав Прем'єр-міністр, нагадавши, що з 2 жовтня скасовано вимоги щодо необхідності надання паперових витягів з реєстру. Тобто всі органи влади можуть отримати інформацію, використовуючи Інтернет, без втрати часу для підприємців і без створення перешкод їхній роботі.

Крім того, як зазначив М. Азаров, з 1 січня реєстрація речових прав на нерухоме майно буде відбуватись зовсім за іншою процедурою, і в Україні з'явиться нарешті загальнодержавний облік таких прав.

«Таким чином, ми очікуємо відповідної активізації бізнесу та підвищення його відповідальності за повну і своєчасну

сплату податків», – висловив сподівання глава уряду (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 28.11).

***

Уряд вживає заходів щодо підвищення соціальних гарантій в умовах економічної кризи. На цьому наголосив Прем'єр-міністр М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 28 листопада 2012 р.

Глава уряду повідомив, що 27 листопада на з'їзді Федерації роботодавців України окреслено ряд додаткових заходів зі стимулювання ділової активності.

За словами М. Азарова, на сьогодні розробляється проект випуску ПДВ-облігацій. «Шлях уже відомий і успішний», – зазначив він.

Прем'єр-міністр повідомив також, що Міністерство фінансів та Державна податкова служба отримали його доручення проаналізувати переоплати з податку на прибуток та максимально скоротити таке навантаження на бізнес. А з Національним банком уряд веде інтенсивні консультації щодо більш гнучкої монетарної та кредитної політики, яка повинна підживити реальний сектор економіки коштами.

«Це дозволить не тільки зберегти досягнутий рівень соціального захисту в умовах кризи, але й продовжити підвищення соціальних гарантій», – наголосив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2012. – 28.11).

***

Держава ініціює нові механізми підтримки вітчизняного товаровиробника, зокрема, кредитування експорту. Про це повідомив Прем'єр-міністр М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 28 листопада 2012 р.

«Без потужної спеціалізованої фінансово-кредитної підтримки нашим експортерам не виграти конкуренцію. Упевнений, що незабаром спільними зусиллями нам вдасться побудувати систему експортної підтримки, коли іноземні покупці будуть отримувати українські товарні кредити для придбання українських літаків, кораблів, турбін, компресорів, гірничих машин тощо», – сказав М. Азаров, додавши,

що монетарна політика повинна бути спрямована на підтримку і просування на світових ринках українських товарів (*Урядовий портал (www.ktm.gov.ua)*. – 2012. – 28.11).

***

Уряд шукає додаткові практичні шляхи підтримки вітчизняного виробника. Про це повідомив Прем'єр-міністр М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів України 28 листопада 2012 р. Глава уряду наголосив, що серед таких шляхів – зміна пріоритетів бюджетних закупівель у бік вітчизняних товарів і послуг, у бік вітчизняного виробника: «Відповідні завдання поставлені всім міністерствам і відомствам».

Також, за словами М. Азарова, уряд використовує права України як країни-члена СОТ. «Уряд України розпочав переговори про приєднання до Угоди про державні закупівлі, що забезпечить доступ вітчизняних виробників до ринків держзакупівель у державах-членах СОТ. Ми розпочали переговори про покращення умов приєднання до секторальних угод, щоб збільшити рівень захисту нашого внутрішнього ринку. І хоча це викликає критику з боку імпортерів, шквал замовних публікацій, ми вважаємо розставлені пріоритети правильними. Робочі місця в Україні важливіші», – наголосив Прем'єр-міністр.

Крім того, за його словами, уряд напрацьовує нові механізми підтримки того бізнесу, який налаштований на інвестиції у створення робочих місць: «Це має особливо важливе значення для вітчизняної економіки».

Важливим важелем у цій справі, як відзначив М. Азаров, уряд вважає реалізацію Закону України «Про державно-приватне партнерство», що відкриває для приватних підприємців доступ до традиційно прибуткових об'єктів і сфер економіки, які досі перебували виключно під монопольним контролем держави (*Урядовий портал (www.ktm.gov.ua)*. – 2012. – 28.11).

***

Уряд пропонує удосконалити законодавство у сфері боротьби з тероризмом. Як повідомив міністр юстиції Олександр Лавринович, на сьогодні жодним законодавчим актом України не визначено порядок визнання організації, яка є

юридичною особою, терористичною. Не визначено також орган державної влади, до повноважень якого відноситься право звернення до суду з цього питання, підсудність таких справ, можливу доказову базу, процедуру розгляду судами тощо.

У той же час у законодавстві містяться норми, які передбачають ліквідацію організації та конфіскацію майна, у разі вчинення нею терористичного акту, і визнання її терористичною за рішенням суду. Також Кримінальний кодекс передбачає відповідальність за створення терористичної групи чи терористичної організації.

Відтак Кабінет Міністрів пропонує внести зміни до Кодексу адміністративного судочинства, якими визначити, що справи про визнання організацій, які є юридичними особами, терористичними підсудні Вищому адміністративному суду України, як суду першої інстанції, та що постанови суду про визнання організації терористичною підлягають негайному виконанню.

Крім того, проектом закону пропонується доповнити Закон України «Про боротьбу з тероризмом» положенням, яке врегулює питання визнання організації, яка є юридичною особою, терористичною (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 28.11*).

***

Украина и Евразийская экономическая комиссия (регулирующий орган Таможенного союза) намерены постепенно отменить ограничения в двусторонней торговле, что должно поспособствовать возобновлению роста взаимной торговли, который в 2012 г. прекратился.

«Мы договорились, что в течение 3–4 месяцев мы проведем инвентаризацию существующих защитных мер на предмет их существенного сокращения и в среднесрочной перспективе – ликвидации», – заявил в Москве министр экономического развития и торговли П. Порошенко.

П. Порошенко отметил, что первые шаги уже начаты – Украина сняла защитные меры на импорт спичек, а ТС пустил на свой рынок украинские нержавеющей трубы. Также определен формат по пересмотру защитных мер по карамели.

«Мы обсудили ситуацию с существующими барьерами во взаимной торговле. К сожалению, отметили, что их много

с каждой стороны, они копились долгое время. Это вызов для нашего диалога», – от метил, в свою очередь, член коллегии ЕЭК по торговле А. Слепнев. Он также добавил, что снижение торговых барьеров может помочь возобновить рост торговли между Украиной и странами ТС.

Напомним, Россия, входящая в ТС, является главным партнером для Украины во внешней торговле. На нее приходится около трети всего украинского экспорта и импорта (*LB.ua/Економика* (<http://economics.lb.ua>). – 2012. – 28.11).

***

Міністерство фінансів України залучило до держбюджету 503,025 млн грн на позаплановому аукціоні з продажу облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП). Про це йдеться у повідомленні на сайті відомства.

За даними Мінфіну, до продажу відомство запропонувало 3-річні індексовані держпапери на суму 503,025 млн грн, під 9,2 % річних.

Нагадаємо, 13 листопада Мінфін залучив до держбюджету 402,7 млн грн, 6 листопада – 3,9 млрд грн, а 30 жовтня – 11,06 млрд грн на повторних аукціонах з продажу ОВДП (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 27.11).

***

У рамках Державної цільової програми розвитку аеропортів на період до 2023 р. українські аеропорти, включаючи регіональні, будуть повністю модернізовані. Про це повідомив 28 листопада віце-прем'єр-міністр інфраструктури Б. Колесніков під час брифінгу в Кабінеті Міністрів України.

«За два роки ми завершимо аеродромні комплекси в усіх містах-мільйонниках України: у Києві, Харкові, Донецьку вже в рамках підготовки до Євро-2012 вони були збудовані», – сказав Б. Колесніков. Презентуючи Державну цільову програму, Б. Колесніков коротко проінформував про основні напрями розвитку аеропортів на наступні роки. «Наступного року ми починаємо роботи в Одесі та Дніпропетровську. Ми розпочинаємо будівництво нової злітно-посадкової смуги в Одесько-

му аеропорту, де приватний інвестор зобов'язується побудувати термінал. Головне, що досягнуто розуміння з боку інвестора», – зазначив він (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 28.11).

***

28 листопада 2012 р. розпочався візит української військової делегації, яку очолює перший заступник міністра оборони України О. Олійник, до Республіки Польща.

Мета візиту – започаткування «стратегічного діалогу» на рівні заступників глав оборонних відомств України та Польщі. Перший заступник міністра оборони України та заступник міністра національної оборони РП з питань оборонної політики Р. Купецький обговорять у складі делегацій питання двостороннього військового співробітництва (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 28.11).

***

Колегія Держкомтелерадіо України на своєму засіданні 27 листопада підбила підсумки інформаційного забезпечення державними телерадіоорганізаціями передвиборної кампанії 2012 р.

Як зазначили члени колегії, державні ТРК забезпечили рівний доступ учасників виборчого процесу до теле- і радіоефіру. Близько 2 тис. годин на телебаченні, понад 1,1 тис. годин на радіо були присвячені висвітленню передвиборних програм та політичній рекламі в ефірах державних мовників.

Всього було оприлюднено передвиборні програми 21-ї політичної партії та 2092-х кандидатів у народні депутати від мажоритарних округів. Загальна сума отриманих коштів за угодами з ЦВК та за угодами з суб'єктами виборчого процесу складає 92,6 млн грн. Усі вони, за рекомендацією колегії, будуть використані на реалізацію заходів з підвищення якості роботи ДТРО: технічне переоснащення, впровадження високоефективних енергозберігаючих технологій тощо.

Колегія Держкомтелерадіо схвалила системну роботу, яку провів Комітет під час передвиборної кампанії щодо сприяння

рівного доступу кандидатів у депутати до ЗМІ, та відзначила ефективну діяльність створеного в Держкомтелерадіо організаційно-моніторингового центру «ЗМІ у виборах 2012».

Фактів порушень виборчого законодавства з боку державних телерадіоорганізацій не було. Цей висновок підтвердив і моніторинг Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. За даними Державної судової адміністрації, з 156 адміністративних справ, що були порушені місцевими судами за позовами до ЗМІ, державні телерадіоорганізації фігурували в якості відповідачів лише в шести справах. Усі судові рішення прийнято на користь ДТРО (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 28.11).

ПОЛІТИКА

Центральна виборча комісія зареєструвала ще 26 народних депутатів, передає кореспондент УНН.

Таким чином, 28 листопада зареєстровано вже 409 народних депутатів з 445 обраних (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 28.11).

***

Лідер партії УДАРВ. Кличко зустрівся з президентом Грузії М. Саакашвілі, який зараз перебуває в Україні. Під час зустрічі вони обговорили політичну ситуацію в Україні і Грузії, зокрема, в контексті парламентських виборів, що пройшли в обох країнах.

В. Кличко розповів М. Саакашвілі про те, якими він бачить першочергові задачі своєї політичної сили у ВР. Зокрема, лідер партії УДАР заявив, що «потрібно боротися за професійність і якість законів, що приймаються ВР, бо останнім часом Рада штампувала, а не виписувала закони». Він наголосив, що «УДАР вимагатиме невідкладного прийняття пакету законопроектів, направлених на боротьбу з корупцією. Проекти цих законів виписано в тому числі і з урахуванням досвіду Грузії», – зауважив лідер УДАРу.

Під час зустрічі також обговорювалася тема майбутніх виборів мера Києва. М. Саакашвілі заявив, що мер столиці в будь-якій державі – це не просто господарник, а, в першу чергу, надзвичайно важлива політична постать, адже саме столиця часто формує політичний настрій в усій країні. В свою чергу, В. Кличко підкреслив, що партія УДАР – єдина, яка в своїй програмі має пункт про необхідність повернення самоврядування Києву, відтак у новій ВР вимагатиме термінового призначення виборів Київського міського голови (*Сайт партії УДАР Віталія Кличка* (<http://klichko.org/ua>). – 2012. – 28.11).

***

Грузія показала пример проведения реформ и установления демократии. Об этом во время встречи с президентом Грузии М. Саакашвили заявил один из лидеров украинской объединенной оппозиции А. Яценюк.

Он также поинтересовался, готов ли М. Саакашвили применить силовые методы, если будет угроза демократии в Грузии. На что президент Грузии сказал, что «все процессы должно решать общество». Напомним, Фонд «Открой Украину» провел очередной Дипломатический клуб, участниками которого стали М. Саакашвили и основатель Фонда, председатель Совета объединенной оппозиции «Батьківщина» А. Яценюк (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2012. – 27.11).

***

Об'єднана опозиція звернулася до Європейського суду з прав людини зі скаргою щодо 94-го округу.

Кандидат у депутати від об'єднаної опозиції «Батьківщина» В. Романюк за підтримки Юридичного департаменту Центрального штабу об'єднаної опозиції звернувся до Європейського суду з прав людини щодо рішення ОВК № 94, яка визнала недійсним голосування на 27 дільницях округу, таким чином не врахувавши волевиявлення понад 30 тис. українців.

Він просить суд визнати, що таке рішення ОВК порушує право на вільні вибори (ст. 3 Першого протоколу до Конвенції про захист прав і основних свобод людини).

У зверненні В. Романюка зазначається, що неврахування понад 30 тис. голосів виборців може свідчити про відхилення від принципу загального виборчого права, що породжує ризик підриву демократичної легітимності обраного таким чином законодавчого органу – Верховної Ради України (*Сайт партії «Фронт змін» (<http://frontzmin.ua>). – 2012. – 28.11).*

***

Партия регионов подготовит трехгодичную программу решения наиболее острых и насущных проблем в экономической и социальной жизни страны. Об этом в интервью газете «Московский комсомолец» заявил народный депутат Украины, член парламентской фракции Партии регионов, первый заместитель председателя ПР В. Рыбак.

«Партия приступает к разработке новой трехгодичной программы решения наиболее острых и насущных проблем в экономической и социальной жизни страны. После чего будем добиваться ее принятия на законодательном и правительственном уровне, – отметил политик. – В чем суть замысла? Государство обязано предложить людям ясную и легко контролируемую «дорожную карту» движения на ближайшее время по всем направлениям».

По убеждению В. Рыбака, граждане имеют право знать, как и за счет чего будут возрастать социальные выплаты. «Должны быть названы контрольные цифры роста пенсионного обеспечения, точные параметры социальной поддержки населения, определена динамика увеличения рабочих мест, обнародованы реальные механизмы расширения жилищного строительства в доступной ценовой нише. Словом, мы предъявим обществу план действий с тем, чтобы люди видели, что их ждет. И могли потом спросить власть по всем ею принятым обязательствам», – добавил он (*Офіційний сайт Партии Регионов (<http://www.partyofregions.org.ua>). – 2012. – 28.11).*

***

Интервью с представителем КПУ С. Килинкаровым:
- Ведутся ли с руководством Компартии переговоры о вхождении в состав большинства с Партией регионов?

- Переговоры не ведутся. Есть четкая позиция лидера партии П. Симоненко о том, что мы не будем вступать ни в какие коалиции. А все попытки Партии регионов сформировать самостоятельное большинство не увенчаются успехом. На данный момент у них есть 223 голоса, но даже если они наберут 226, это ничего не решит. Особенно с учетом того, что в парламенте могут ввести либо один день для голосования, либо какой-то другой механизм персонального голосования. Многие члены Партии регионов и самовыдвиженцы – это люди довольно состоятельные, большинство из них не политики, а бизнесмены, так что они в парламенте просто не будут появляться. Они, скорее, будут вести свои бизнес-переговоры где-нибудь за океаном. Так что 226-ти заветных голосов, о которых мечтает Партия регионов, у нее не будет.

- А с отдельными коммунистами переговоры не велись? Пока Партия регионов публично пытается сколотить большинство с помощью мажоритарщиков, но это не исключает привлечения отдельных депутатов из других политических сил. Тушки у коммунистов будут?

- У нас тушек не будет, я в этом уверен. Что касается тушкования со стороны оппозиции, особенно, мне кажется, УДАРа и «Батьківщини», то это вполне возможно. Не сразу, не на старте работы парламента, но со временем это неминуемо. Давайте скажем откровенно: в мажоритарных округах побеждали в основном люди с финансовым ресурсом, причем немаленьким. Это означает, что они шли на выборы под конкретную задачу и представляли интересы не только своей партии, но еще и отдельных корпораций, финансово-промышленных групп. С их стороны тушкование очень вероятно. У нас в партийном списке нет ни одного беспартийного человека или представителя бизнеса...

- Партия регионов провела изменения в регламент и фактически лишила коммунистов возможности создать свою фракцию в парламенте. Как вы будете строить свою работу в Раде?

- Коммунисты в парламенте будут работать так же слаженно, фракцией, как и в прошлом созыве. У нас есть 32 человека по партийному списку, а сегодня уже 33 – появился

мажоритарщик (О. Калетник, – Ред.) (*Сайт Компартії України (www.kpi.ua)*). – 2012. – 28.11).

***

Верховную Раду седьмого созыва ожидают преждевременный роспуск и досрочные выборы весной 2015 г.

Такое мнение высказал политолог В. Карасев на пресс-конференции в Киеве 27 ноября. «Я не уверен, что Верховная Рада Украины VII созыва просуществует до 2017 г.», – сказал он. Свои слова В. Карасев подтвердил предположением, что в случае победы на президентских выборах в 2015 г. В. Янукович не станет мириться с Верховной Радой, в которой сильна оппозиция, и попытается ее распустить, назначив на волне своей победы новые выборы. По мнению эксперта, В. Янукович пойдет на это, чтобы изменить состав парламента в свою пользу. В то же время политолог отмечает, что если президентом станет оппозиционер, то он также попытается провести досрочные выборы в Раду, дабы ослабить Партию регионов (*УРА-Информ (http://ura-inform.com)*). – 2012. – 28.11).

ЕКОНОМІКА

З 27 листопада 2012 р. набула чинності постанова НБУ № 476 про обов'язковий продаж валюти, що надходить фізособам у вигляді переказів.

Як зазначено у повідомленні НБУ, постанова прийнята з метою дедоларизації економіки та підвищення статусу нацвалюти. У відомстві нагадали, що постановою встановлена вимога щодо обов'язкового продажу на міжбанківському валютному ринку надходжень із-за меж України в іноземній валюті на користь фізосіб у сумі, що дорівнює або перевищує в еквіваленті 150 тис. грн протягом одного місяця.

За словами директора гендепартаменту інформаційних технологій та платіжних систем Н. Синявської, це обмеження стосується переказів великих сум коштів, які здійснюються резидентами чи нерезидентами. «Сума переказу захищується

у відповідному валютному еквіваленті та продається не пізніше, ніж на наступний робочий день. Не пізніше ніж на наступний робочий день кошти повинні бути зараховані на рахунок отримувача в гривневому еквіваленті за курсом банка-продавця відповідно до умов договору», – сказано у повідомленні.

«Середня сума переказу, який надходить в Україну, становить 574 дол., тому це обмеження не буде перешкодою для пересилання коштів тими засобами або платіжними системами, які використовуються для здійснення переказів», – зазначила Н. Синявська.

Нагадаємо, Нацбанк також ввів обов'язковий продаж юрособами частини валютної виручки, що одержується від продажу товарів за зовнішньоекономічними договорами (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 28.11*).

***

В ноябре 2012 г. железные дороги Украины эмитировали долгосрочные именные облигации на общую сумму 1 млрд грн под 19 % годовых в гривне. Об этом сообщает пресс-центр ведомства. Именные процентные обеспеченные облигации «Укрзалізничці» (с правом предъявления облигаций эмитенту к выкупу через 1,5 года после размещения) обладают доходностью в 19 % в гривне. Срок погашения – 9 ноября 2015 г.

Как отмечают в «Укрзалізничці», ведомство активно использует облигации как надежный финансовый инструмент, пользующийся стабильным высоким спросом. Так, за 10 месяцев 2012 г. «Укрзалізничці» удалось привлечь по собственным облигациям 1,08 млрд грн.

Облигации как финансовый инструмент были введены «Укрзалізничці» в 2009 г. В этом году «Укрзалізничці» получила позитивные кредитные рейтинги двух крупнейших международных агентств – Fitch Ratings и Standard & Poor's – подтвердившие ее способность выплачивать средства держателям облигаций.

Выпуск облигаций железнодорожной отрасли на 1,8 млрд грн оказался наибольшим среди выпусков украинских корпоративных облигаций в 2011 г. При этом в целом на украинском фондовом рынке было размещено облигаций всех предприятий на 11,5 млрд грн (*LB.ua/Економіка (http://economics.lb.ua). – 2012. – 28.11*).

***

Украина проверяет наличие полномочий у представителя испанской стороны при подписании рамочного соглашения о создании консорциума по строительству LNG-терминала в Одесской области, сообщил министр энергетики и угольной промышленности Ю. Бойко.

«Было подписано несколько документов. Подписывал представитель испанской компании. Сейчас выполняются технические вопросы, связанные с тем, была ли у него доверенность», – сказал он журналистам в Киеве 28 ноября.

В документах, розданных прессе в ходе церемонии подписания соглашения в понедельник в Киеве, подписантом с испанской стороны значился генеральный директор по внешним связям компании Gas Natural Fenosa (Испания) Джорди Гарсия Табернеро. Однако позже Gas Natural Fenosa заявила, что ее представители не принимали участие в церемонии, а сама компания не планирует участвовать в консорциуме по строительству LNG-терминала в Украине и ей ничего неизвестно об этом проекте.

В свою очередь, пресс-служба Государственного агентства по инвестициям и управлению национальными проектами Украины распространила сообщение, в котором подчеркнула: рамочное соглашение по консорциуму подписал именно представитель Gas Natural Fenosa. В то же время пресс-служба привела другое имя подписанта – Джорди Сарда Бонвехи (Jordi Sarda Bovehi) (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>)). – 2012. – 28.11).

***

Причиною оприлюдненої інформації про те, що іспанська компанія Gas Natural Fenosa заперечує свою участь у проекті LNG-термінал, є технічні неув'язки.

Про це заявив голова Держагентства з інвестицій та управління нацпроектами В. Каськів. «Зараз ми проводимо відповідні консультації», – зазначив він. «Але якщо Gas Natural Fenosa дійсно прийняла рішення не брати участь у проекті, то ми з повагою поставимося до нього, оскільки ро-

зуміємо, що воно могло бути прийняте в умовах зрозумілого тиску», – сказав він. Зокрема, В. Каськів зазначив, що Держінвестпроект має на руках підписаний текст угоди.

Нагадаємо, іспанська компанія Gas Natural Fenosa, про участь якої в будівництві LNG-терміналу в Україні повідомили 26 листопада в Києві, 27 листопада спростувала такі наміри. Як відомо, проект покликаний диверсифікувати постачання газу і зменшити залежність України від російського палива (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 28.11).

***

Национальная ассоциация молочников Украины «Укр-молпром» ожидает, что экспорт украинских сыров в Россию снизится до 56 тыс. т по итогам 2012 г. Об этом заявил председатель правления ассоциации В. Бондаренко.

«Экспорт в Россию снизится на 18 % по сравнению с прошлым годом, когда Украина экспортировала 68 тыс. т сыра», –сказал он. По словам В. Бондаренко, сокращение экспорта связано с ограничением Россией поставок молочной продукции из Украины.

Он также отметил, что Министерство экономического развития и торговли должно согласовать с Федеральной службой России по надзору в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека («Роспотребнадзор») методику проведения анализов молочных продуктов отечественными и российскими лабораториями. Представитель «Укрмолпрома» уточнил, что 5 украинских лабораторий уполномочены определять качество молочной продукции для поставок в Россию, все документы об их аккредитации «Роспотребнадзор» получил давно. Как сообщалось ранее, в конце октября «Роспотребнадзор» заявлял об отсутствии аккредитации украинских лабораторий для исследования сыров (*Ukrapk.com* (<http://ukrapk.com>). – 2012. – 28.11).

***

Украинские сельхозпроизводители продолжают удерживать высокие темпы экспорта зерна. Так, по состоянию на

26 ноября аграрии поставили на внешние рынки 11,5 млн т зерна. Сейчас уже экспортировано 5,4 млн т пшеницы, 4,1 млн т кукурузы, 1,7 млн т ячменя. Об этом сообщил министр аграрной политики и продовольствия Н. Присяжнюк.

Он сообщил, что в припортовых элеваторах сейчас находится 1,1 млн т зерновых культур, а загружено на корабли еще 206 тыс. т. Таким образом, объемы экспортируемых и подготовленных к экспорту зерновых составляют 12,8 млн т (*Ukrapk.com* (<http://ukrapk.com>). – 2012. – 28.11).

***

Українці зможуть змінювати мобільного оператора, зберігаючи при цьому свій номер. В країні почали діяти нові технічні вимоги до мереж, а сама послуга, як очікується, буде впроваджена вже у 2013 р., пише «Комерсант-Україна».

Для цього буде створена єдина база даних, а абоненти зможуть змінювати оператора зі збереженням номера необмежену кількість разів. У Нацкомісії, що здійснює держрегулювання у сфері зв'язку та інформатизації, вже підготували проект правил надання послуги МNP. Як розповіло джерело в регуляторі, щоб зберегти номер, абонентові треба буде звернутися з письмовою заявою до оператора, у мережі якого він захоче обслуговуватися. Міграція в нову мережу займе менше доби, однак послуга буде платною. Співрозмовник видання в комісії припустив, що плата становитиме близько 40 грн (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 28.11).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

НБУ наклав на АТ «Банк «Таврика» ряд обмежень на здійснення банківських операцій. Про це йдеться у рішенні комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків, передають «Коментарі».

Як повідомили виданню у самій фінустанові, перш за все обмеження стосуються залучення вкладів (деPOSITІВ) від

фізичних осіб та проведення операцій з цінними паперами (ощадними сертифікатами на пред'явника). Дані заходи будуть діяти протягом місяця – до 24 грудня.

При цьому в усіх відділеннях банку «Таврика» перестали виплачувати гроші вкладникам. У свою чергу, в НБУ пояснили, що обмеження пов'язані із зверненнями громадян, які скаржилися регулятору на затримку виплат за вкладами.

За даними НБУ, за перші 9 місяців 2012 р. залишки коштів населення і підприємств на рахунках у банку «Таврика» збільшилися на 260 млн грн, а загальний обсяг коштів клієнтів банку становить 2,9 млрд грн (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 28.11).

***

В Україні знову починаються труднощі з поверненням депозитів. В одній з фінустанов вкладники вже не можуть забрати своїх грошей. Максимум у банкоматах повертають по 100 грн. За даними джерел видання «Сьогодні», складнощі зараз у півсотні середніх і невеликих банків.

Через спад в економіці знизився попит на кредити, тому фінустановам важко повертати старі депозити. І вони починають набирати нові – під більші відсотки. Водночас, за словами експертів, системна криза малих банків можлива лише у випадку, коли всі вкладники одночасно прийдуть по свої гроші, а це малоймовірно, якщо не сіяти паніки.

О. Сугоняко, експерт з банківських питань : «Це негативна інформація. І я вважаю, абсолютно несправедлива. Ситуація у банках 4 і 3 групи не гірша, ніж у першій і другій. Вона приблизно однакова. І я не бачу причин, щоб говорити у такому контексті, що одні банки хороші, а інші погані» (*Український Бізнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 28.11).

***

Под влиянием долговых рынков зона евро становится более сбалансированной и потенциально динамичной экономикой, убеждены экономисты из института Лиссабонский совет. Еврокомиссар призвал не медлить с созданием банковского союза ЕС.

Аналитики отмечают, что трехлетний долговой кризис, который был спровоцирован неприемлемо высоким долгом Греции, вынудил Афины, а также Ирландию, Португалию, Испанию и Италию провести непростые экономические реформы, чтобы вернуть уверенность рынкам.

Так, ежегодный доклад, подготовленный Лиссабонским советом, сообщает, что Греция стала лидером реформ, которые направлены на оздоровление экономики. За ней следуют Ирландия, Эстония, Испания и Португалия. «Почти все страны, нуждающиеся в корректировке (дисбалансов), сокращают дефицит бюджета и улучшают внешнюю конкурентоспособность с впечатляющей скоростью», – подчеркивается в докладе.

Отметим, что все четыре страны – Греция, Ирландия, Португалия и Испания – обращались за кредитами, чтобы преодолеть последствия долгового кризиса. «Все четыре страны еврозоны, которым была предоставлена помощь, – Греция, Ирландия, Португалия и Испания – увеличили усилия по корректировке за последние 12 месяцев», – отмечает доклад, добавляя, что «под давлением кризиса, те страны, которым необходимо быстро реагировать, так и делают. При этом последствия не демонстрируют никакого морального ущерба, то есть, возможного риска снижения готовности меняться по вине внешней помощи».

Доклад, озаглавленный 2012 Euro Plus Monitor, показал, что внешние дисбалансы, ставшие одной из факторов долгового кризиса, уменьшаются. При этом траты на персонал резко упали во всех четырех странах. В то же время, был положен конец сдерживанию роста заработной платы, который долгое время считался причиной падения внутреннего спроса в Германии.

«Больше чем что-либо другое, это показывает, что серьезные структурные изменения могут произойти – и происходят – в пределах валютного союза», – убеждены авторы отчета.

«Если еврозона справится с текущим острым кризисом и останется на пути реформ, она сможет в конце концов выйти из кризиса как наиболее динамичная западная экономика», – подчеркивает исследование.

Ранее сообщалось, что в краткосрочном периоде наибольшую опасность для ЕС представляет не Греция, а Кипр (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 26.11).

***

В Афинах продолжаются массовые манифестации служащих госсектора. Они протестуют против мер жесткой экономии, принятых правительством в обмен на финансовую помощь ЕС и МВФ. Эти меры включают увольнение тысяч государственных служащих.

Накануне Еврогруппа и МВФ договорились смягчить условия сокращения суверенной задолженности Греции. Долг Греции сокращается на 40 млрд евро, т.е. на 20 %. Афины должны будут уменьшить свой госдолг, размер которого сегодня составляет 180 % от ВВП, до 124 % вместо ранее запланированных 120 % к 2020 г.

Лидер оппозиционной в Греции леворадикальной партии СИРИЗА А. Ципрас критически отнесся к решению Еврогруппы и МВФ. «Переговоры эти и дискуссии велись в основном между А. Меркель и К. Лагард, именно между ними достигнут компромис. Интересы Греции были за пределами переговоров, жизнеспособного для Греции плана не было разработано. Поэтому нет и решения проблемы». Общая сумма очередной порции финансовой помощи Греции составляет 44 млрд евро. Этого транша Афины ждут с конца июня.

Глава правительства Греции А. Самарас доволен достигнутым соглашением о снижении греческого долга. «Решение Еврогруппы имеет позитивное значение для всех греков. Движение реформирования, движение возрождения Греции укрепляется. Греция будет конкурентоспособной европейской страной, с современной демократией и единым обществом. Греки будут своей страной гордиться». Выделяемая финансовая помощь позволит Афинам выплатить пенсии и зарплаты бюджетникам в декабре. Долю из выделяемого транша получат и банки Греции (*Euronews* (<http://ru.euronews.com/tag/economic-crisis>). – 2012. – 27.11).

***

У Франції безробіття побило 14-річний рекорд. За даними місцевого Міністерства праці, більше ніж три мільйони французів не мають роботи. Тільки у жовтні цього року кількість безробітних зростає майже на 45,5 тис. чоловік. Цифра продовжує стрімко зростати (*Український Бизнес Ресурс (<http://ubr.ua>). – 2012. – 28.11*).

***

Мировой экономике грозит новый виток сокращения, если европейские и американские политики не разрешат налоговые проблемы и не восстановят тем самым доверие рынков.

Такое предупреждение содержится в новом докладе Организации экономического сотрудничества и развития, снизившей свой прогноз глобального роста. Пересмотр прошлых, майских прогнозов ОЭСР особенно заметен в отношении еврозоны: в минус ушел даже ожидавшийся рост в будущем году. Прогнозировавшееся в мае сокращение ВВП еврозоны на -0.1 % в 2012 г. сейчас составляет -0.4 %, а планировавшееся на будущий год +0.9 % превратилось в новой версии в -0.1 %.

Базирующаяся в Париже организация прямо называет долгой кризис в погрузившейся в рецессию еврозоне главной угрозой для мировой экономики. Предложив Центробанкам готовиться к дополнительным раундам количественного смягчения, или «печатания» денег, главную инициативу ОЭСР все же отводит политикам:

«Европа вообще никого не должна была спасать и выкупать – более того, это не то что не предусматривалось, это даже запрещалось, – говорит генеральный секретарь ОЭСР А. Гурриа. – Но сейчас ряд прошлых упущений наверстываются. Да, мы создали единую валюту, но ранее у нас не было банковского и фискального союзов. Сейчас, повторяю, эти прорехи залатываются, и именно поэтому я убежден, что Европа может выйти из кризиса окрепнувшей, но, разумеется, для этого понадобятся решительные и смелые действия».

Европе, по мнению ОЭСР, предстоят еще два года сокращения экономики, тогда как США могут впасть в рецессию, ес-

ли законодатели не сумеют предотвратить подступающий в январе т. н. «бюджетный обрыв».

В свете замедления в Европе ОЭСР снизила и прогнозы по России, но все равно ждет увеличения ВВП на 3,4 % в 2012 г. и 3,8 % – в следующем. В 2014 г. ОЭСР планирует ускорение темпов роста российского ВВП до 4,1 %. Впрочем, здесь есть одно «но»: если не случится нового витка кризиса и не подешевеет нефть (*Euronews* (<http://ru.euronews.com/tag/economic-crisis>)). – 2012. – 27.11).

***

Транспортный коллапс ожидает столицу Бельгии в ближайшие дни. Причиной этому станут возмущенные фермеры из Бельгии, Нидерландов, Франции и Германии, которые съехались в Брюссель, прихватив с собой до тысячи единиц сельскохозяйственной техники.

Производители молочной продукции таким необычным образом собираются выразить свой протест против политики Евросоюза, который решил поэтапно отказаться от поддержки фермерских хозяйств к 2015 г.

Полиция через СМИ уже предупредила о неминуемых заторах как в самой бельгийской столице, так и на ведущих к ней магистралах. Вице-президент Группы в защиту интересов производителей молока Milk producer Interest Group Э. Шопгес заявил, что фермеры возмущены тем, что Евросоюз фактически открыто заявил, что отныне ставка будет делаться на промышленное производство.

По словам Э. Шопгеса, в Европе в 2011 г. разорились порядка 900 отраслевых фермерских хозяйств, «аграрии работают без зарплаты, влезая в долги». Поводом к столь радикальной и масштабной акции послужило очередное падение закупочных цен на молоко с 30 до 24–25 евроцентов за литр – критического уровня 2009 г. Тогда фермеры, требовавшие от властей объединенной Европы «справедливых цен», в знак протеста против европейской агрополитики выливали молоко на поля и улицы городов. Как утверждают «молочники», чтобы производство молока было рентабельным, цена за литр должна составлять не менее 40 евроцентов.

Производители молочной продукции сегодня несут значительные финансовые потери, связанные с ростом тарифов на корма и энергоносители. Представители отрасли считают, что ценовое регулирование на европейском уровне должно осуществляться, исходя не из показателя валового объема производства, а из конечной цены для потребителя. Сельское хозяйство многих европейских стран понесло значительные потери в результате глобального финансово-экономического кризиса (*Украинский Бизнес Ресурс (<http://ubr.ua>). – 2012. – 27.11*).

Бюлетень підготували:
О. Ворошилов, С. Горова, Т. Горенко, І. Соколова..
Редакційна група: Т. Дубас,
Л. Степченко, Ю. Шлапак
Комп'ютерна верстка:
І. Соколова

Підп. до друку 29.11.2012.
Формат 60x84 ¹/₁₆. Друк офс. Обл.-вид. арк. 2,52. Гарнітура Times,
HeliosCompressed, HeliosCondLight
Видається в друкованому та електронному вигляді

Надруковано у НВЦ Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.